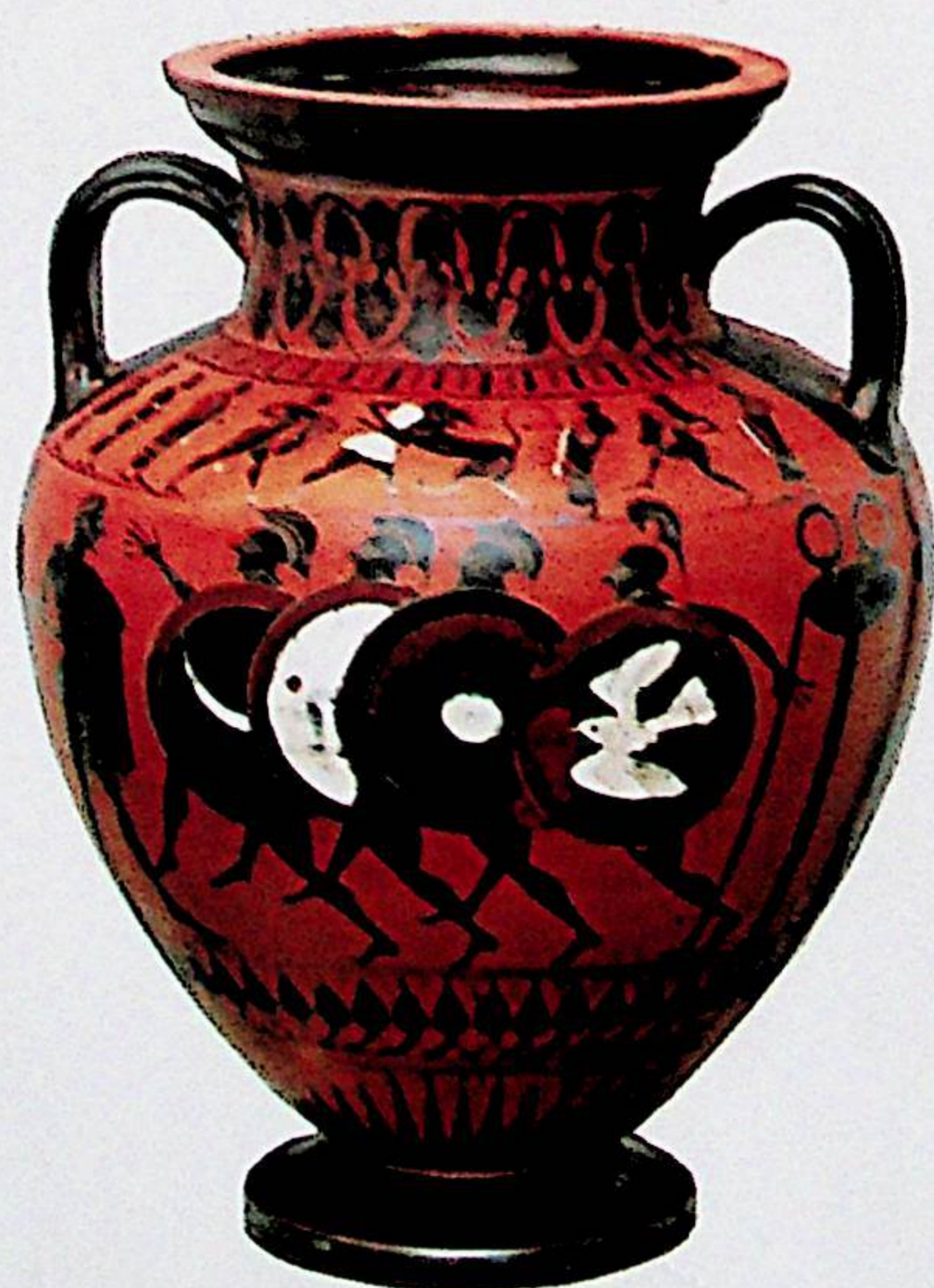

Ф 572741

Історія європейської цивілізації

За редакцією
Умберто Еко

Греція

Проект «Історія європейської цивілізації» охоплює період від античних часів до ХХ століття і поділений на три основних блоки: Античність (3 томи — Близький Схід, Греція, Рим), Середньовіччя (4 томи — Раннє середньовіччя, Високе середньовіччя, Пізнє середньовіччя, XV століття) і Сучасність (5 томів — XVI—ХХ століття). При створенні цього надзвичайного проекту його упорядник — видатний італійський вчений-філософ, літературний критик, письменник Умберто Еко (1932—2016) — керувався мультидисциплінарним принципом: Історія, Філософія, Міфологія та релігія, Образотворче мистецтво, Література, Наука і техніка, Музика. Статті до дисциплін написані провідними італійськими фахівцями у кожній галузі.

«Історія європейської цивілізації. Греція» — це сучасна енциклопедія історії Європи, яка надає повну картину політичного, військового та культурного світу Стародавньої Греції від початку палацової фази мінойської цивілізації (близько 2000 року до н. е.) до завершення Ахейської війни, останньої спроби відкритого повстання проти Риму (146 рік до н. е.).

Видання доповнено багатим ілюстративним матеріалом — всесвітньо відомими шедеврами із багатьох музеїв світу.

Зміст

- 11 Вступ до античності. *Умберто Еко*

Історія

- 22 Вступ. *Марко Бетталлі*

Егейський регіон у II тисячолітті

- 32 Біля витоків грецької цивілізації: мінойці та мікенці. *Анна Люсія Д'Агата*
- 40 Мікенська цивілізація. *Анна Люсія Д'Агата*
- 51 Темні століття. *Анна Люсія Д'Агата*

Полісна Греція

- 55 Витоки поліса. *Марко Бетталлі*
- 60 Відкинута модель: царі та тирани. *Марко Бетталлі*
- 65 Переможна модель: аристократичний поліс. *Марко Бетталлі*
- 69 Як жаби у ставку: поширення моделі. *Стефанія Де Відо*
- 77 Грецький поліс Великої Греції та Сицилії: історія, яка нас стосується. *Стефанія Де Відо*
- 82 Спарта: поліс, який хотіли зробити ідеальним. *Массімо Нафіссі*
- 90 Спарта і греки: від гегемонії над Грецією до кривавих традицій. *Массімо Нафіссі*
- 97 Афіни в архаїчний період. *Марко Бетталлі*
- 105 Аномальна модель: Афіни і демократичний поліс. *Марко Бетталлі*
- 119 Пелопоннеська війна. *Марко Бетталлі*
- 126 Альтернативна модель: Греція етносів. *Марко Бетталлі*
- 130 Спадкоємність і перетворення: Греція у IV столітті до н. е. *Марко Бетталлі*
- 137 Підйом Македонії: Філіпп II. *Марко Бетталлі*

Греки та Схід: тривалий період в історії Греції

- 143 Греки і перси: зустріч. *Марко Бетталлі*
- 148 Греки і перси: протистояння. *Марко Бетталлі*
- 154 Греки і перси: помста за поразку. *Марко Бетталлі*
- 158 Александр III, син Філіппа: складний спадок. *Стефано Ферруччі*
- 163 Новий Ахілл: Александр в Азії. *Стефано Ферруччі*
- 168 Син Зевса: Александр і світова імперія. *Стефано Ферруччі*

Перетворення. Греція в період еллінізму

- 177 Діадохи. *Стефано Ферруччі*
- 186 Елліністичні царства: Птолемеї, Селевкίδи і Атталіди. *Марко Бетталлі*

- 193 Стара Греція в новому світі. *Марко Бетталлі*
198 Зустріч із Римом. *Марко Бетталлі*

Культурна антропология та суспільство

- 204 Війна в Греції. *Марко Бетталлі*
216 Економіка в Греції. *Марко Бетталлі*
230 Спорт та ігри в Греції. *Джованні Манетті*
242 Виховання та навчання в Греції. *Роберто Ніколаї*
256 Сексуальне життя в Греції. *Ева Кантарелла*
263 Шлюб, діти, спорідненість у грецькому світі. *Стефано Ферруччі*
270 Повсякденне життя. *Ізабелла Тондо*
279 Греки та тварини. *Крістіана Франко*

Право

- 292 Право у гомерівських поемах.
Ева Кантарелла
295 Грецьке право. *Лаура Пене*
302 Право без держави. *Лаура Пене*
306 Закон Драконта про вбивство.
Лаура Пене
310 Право та риторика. *Антоніо Банфі*

Філософія

- 316 Вступ. *Умберто Еко*

Народження філософського мислення

- 318 Пайдея. *Джузеппе Каміано*
328 Іонійська космогонія: Фалес, Анаксимандр,
Анаксімен. *Марія Мікела Сассі*
332 Філософська поема. *Сімонетта Нанніні*
341 Ксенофан. *Сімонетта Нанніні*
348 Піфагор та піфогорійці. *Марія Мікела Сассі*
353 Парменід та Зенон. *Маддалена Бонеллі*
360 Геракліт та Емпедокл. *Марія Мікела Сассі*
365 Анаксагор та Демокріт. *Марія Мікела Сассі*

Філософ: становлення й утвердження постаті інтелектуала

- 370 Софісти. *Алдо Бранкаччі*
383 Сократ. *Карлотта Капуччіно*

- 395 Постать філософа в уявленні наративу. *Маддалена Бонеллі*
399 Молодші сократівські школи. *Роберто Брігаті*

Платон і Арістотель

- 407 Письмо як форма філософського знання. *Маріо Веджетті*
413 Платон. *Маріо Веджетті*
433 Симпосій. *Сімонетта Нанніні*
442 Платонівська Академія. *Енріко Берті*
447 Арістотель. *Енріко Берті*
470 Лікей, історія місця знання.
Клаудія Мачерола і Федеріко Мінцоні

Елліністична філософія

- 481 Місця, школи й характеристики. *Джеймс Воррен*
488 Епікуреїзм. *Джеймс Воррен*
494 Стоїцизм. *Паоло Тоньї*
504 Античний скептицизм. *Лоренцо Корті*

Міф та релігія

- 514 Вступ. *Мауріціо Беттіні*

Боги і богині греків

- 518 «Мова» політеїзму. *Габріелла Піронті*
525 Поезія і релігія: грецький пантеон — винаходження і традиції. *Габріелла Піронті*
529 Народження богів і світового порядку. *Габріелла Піронті*
535 Сім'я богів, боги в дії. *Габріелла Піронті*
540 Імена богів: теоніми, епітети, епikleisis.
Габріелла Піронті
545 Тіла богів: антропоморфізм, епіфанія і метаморфози.
Габріелла Піронті
550 Боги і створення людини. *Габріелла Піронті*

Культ

- 555 Божественна присутність у світі:
культ у Греції. *Марчелло Карастро*
565 Практика ритуальних жестів і слів.
Марчелло Карастро

Доля

- 576 Доля. *Мауріціо Беттіні*

Грецькі герої

- 579** Походження та атрибути героїв. *Марієлла Нанні*
589 Культ героїв. *Марієлла Нанні*
596 Героїчна міфологія та цикли легенд. *Марієлла Нанні*

Народження, життя, смерть

- 616** Народження у Греції. Між міфом і ритуалом. *Дораліче Фабіано*
621 Перехідний вік: ритуали переходу до дорослого життя. *Дораліче Фабіано*
630 Перехід до світу тіней: погребальні костюми та уявлення про смерть. *Дораліче Фабіано*
637 Таємні культури. *Дораліче Фабіано*
643 Виникнення магії у Стародавній Греції. *Марчелло Карастро*

Образотворче мистецтво

- 652** Передмова. *Джузеппе Пуччі*

Егейські культури

- 659** Крит: палацова культура. *Лоредані Манчіні*
666 Тера — місто під вулканом. *Лоредані Манчіні*
672 Мікени та інші міста ахейців. *Лоредані Манчіні*

Грецька цивілізація

- 678** Витоки *поліса*: оповідь і самовираження геометричного мистецтва. *Клаудія Гверріні*
684 Сакральний простір і народження грецького храму. *Клаудія Гверріні*
691 Вторгнення чудовиськ: орієнталізуючий стиль мистецтва. *Клаудія Гверріні*
697 Великі загальногрецькі святилища. *Клаудія Гверріні*
707 «Потік» зображень: аттичні вазы чорнофігурного та червонофігурного стилів. *Клаудія Гверріні*
716 «Суворе» мистецтво. *Клаудія Гверріні*

- 723 Мирон з Елевтер, майстер ритмосу. *Клаудія Гверріні*
- 728 Воїни, що прийшли з моря: бронза з Ріаче. *Клаудія Гверріні*
- 733 Мрія Перікла: Афіни та Фідій. *Клаудія Гверріні*
- 741 Поліклет та оцінювання краси. *Джузеппе Пуччі*
- 746 Праксітель і «красивий стиль». *Клаудія Гверріні*
- 753 Скопас та інші скульптори галікарнаського Мавзолею. *Клаудія Гверріні*
- 761 Лісіпп, перший великий митець сучасності. *Клаудія Гверріні*
- 775 Розписані гробниці македонських правителів у Вергіні. *Клаудія Гверріні*
- 781 За межами мистецтва поліса: скульптурні школи елліністичного періоду. *Клаудія Гверріні*
- 790 Венера Мілоська та її аватари. *Клаудія Гверріні*
- 794 «Мармурова Одиссея»: грот Тіберія у Сперлонзі. *Клаудія Гверріні*
- 802 Міста греків на Заході. *Клаудія Гверріні*
- 810 Посідонія та Гробниця пірнальника. *Лоредані Манчіні*
- 815 Любов і смерть: Афродіта та Персефона на пінаках з Локрі. *Лоредані Манчіні*
- 820 Світ кольорів: мова кераміки італіотів. *Клаудія Гверріні*

Література

- 828 Вступ. *Мауріціо Беттіні*
- Архаїчна епоха**
- 843 Усна література. *Сімоне Бета*
- 845 Епічна поезія. *Сімоне Бета*
- 850 Лірична поезія. *Сімоне Бета*
- 861 Філософія. *Сімоне Бета*
- Класичний період**
- 863 Театр. *Сімоне Бета*
- 878 Історіографія. *Стефано Ферруччі*
- 888 Ораторське мистецтво. *Стефано Ферруччі*
- 897 Філософія та інші форми знання. *Томмазо Браччіні*

Імперський елліністичний період

- 901 Поезія між традицією та відновленням. *Томмазо Браччіні*
- 908 Епіграма, мім, театр. *Томмазо Браччіні*

- 912 Історіографія. *Томмазо Браччіні*
- 918 Елліністична філософія. *Томмазо Браччіні*
- 922 Друга софістика та оповідь. *Томмазо Браччіні*
- 929 Технічні та пограничні жанри. *Томмазо Браччіні*
- 934 Єврейська література та походження християнської літератури. *Томмазо Браччіні*

Наука і техніка

- 942 Вступ. *П'єтро Корсі*

Астрономія

- 945 Філософи-досократики. *Джорджо Страно*
- 952 Сферичний космос. *Джорджо Страно*
- 964 Елліністична астрономія. *Джорджо Страно*

Греки та математика

- 975 Математика та математики. *Лука Сімеоні*
- 978 Фалес та питання про початки. *Лука Сімеоні*
- 981 Піфагор та аритмо-геометрія. *Лука Сімеоні*
- 986 Геометрія проблем. *Лука Сімеоні*
- 991 Платон та Академія. *Лука Сімеоні*
- 996 Евклід та александрійська спільнота. *Лука Сімеоні*

Природа, магія та алхімія

- 1002 Живий світ: рослини, тварини і людина. *Антоніо Клерікуціо*
- 1011 Метеорологічні теорії. *Антоніо Клерікуціо*
- 1015 Магія та передбачення в Греції. *Антоніо Клерікуціо*
- 1020 Металургія і наука про метали в Греції. *Антоніо Клерікуціо*

Технічні науки

- 1025 Дарунки богів: божественне походження техніки.
Джованні Ді Паскуале
- 1031 Технічна система греків. *Джованні Ді Паскуале*
- 1037 Географи та періплографи. *Джованні Ді Паскуале*
- 1045 Архімед: технологія, механіка, нововведення. *Джованні Ді Паскуале*
- 1053 Доба еллінізму: наука відходить від філософії.
Джованні Ді Паскуале
- 1060 Механіка: технічні витоки та теоретичний розвиток.
Александрійські енциклопедії з механіки. *Джованні Ді Паскуале*

Медицина

- 1066** Від медицини жрецької до Гіппократової. *Валентина Газзаніга*
1069 Гіппократ і Гіппократові праці. *Валентина Газзаніга*
1072 Філософія Гіппократової медицини. *Валентина Газзаніга*
1074 Гіппократові концепції та методи. *Валентина Газзаніга*
1077 Гіппократове лікування. *Валентина Газзаніга*
1080 Медичне мистецтво і Гіппократова етика. *Валентина Газзаніга*
1082 «Жіноча медицина». *Валентина Газзаніга*
1085 Релігійні, політичні та соціальні уявлення елліністичної медицини. *Валентина Газзаніга*
1089 Емпірики. *Валентина Газзаніга*

Музика

- 1094** Вступ. *Лука Марконі та Елеонора Рокконі*

Практики і контексти

- 1097** Греція між Сходом і Заходом: східні звичаї в давньогрецькій музиці. *Марієлла Де Сімоне*
1102 Грецька культура мусіке: нагоди та контексти музичної практики. *Массімо Раффа*
1106 Музичні контексти: симпосій. *Карло Перніготті*
1109 Соціально-антропологічна функція хореї: воєнні танці/мирні танці. *Франческо Пелозі*
1112 Музика та музиканти в грецькому світі: ризики та переваги професії музиканта. *Массімо Раффа*
1115 Жінки та музика. *Марієлла Де Сімоне*
1120 Грецька музика та регіональні традиції. *Донателла Ростані*
1124 Візуальне зображення грецької музики. *Данієла Касталдо*
1128 Документи музичної нотації: музичні папіруси. *Карло Перніготті*

Від міфів до теорії

- 1132** Грецька музика між міфом і культом: музичні інструменти та атрибути богів. *Данієла Касталдо*
1136 Навчання громадянина: мусіке та пайдея. *Массімо Раффа*

- 1139** Музична терапія та «психомузикологія» у давніх джерелах. *Франческо Пелозі*
- 1142** Музика в піфагорійській думці. *Карло Серра*
- 1149** Між етикою та естетикою: музика в думці Платона й Арістотеля. *Елеонора Рокконі*
- 1152** Традиція перипатетиків: Арістоксен із Тарента та зародження науки про гармонію і ритміку. *Елеонора Рокконі*
- 1156** Музика і математика: наука про гармонію Клавдія Птолемея. *Массімо Раффа*